

**Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2013 za okres
od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku**

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego - grupy ludzi działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zajmującej się realizacją zadań na rzecz pomocy osobom indywidualnym, rodzinom, grupom problemowym bądź środowisku w gminie Kowala wchodzi:

- przedstawiciel jednostki organizacyjnej pomocy społecznej,
- przewodnicząca gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- przedstawiciel policji,
- dwóch przedstawicieli oświaty (szkoła podstawowa i gimnazjum),
- przedstawiciel służby zdrowia,
- przedstawiciel lokalnych organizacji pozarządowych,
- przedstawiciel kuratorskiej służby sądowej wykonującej orzeczenia w sprawach karnych,
- dwóch przedstawicieli kuratorskiej służby sądowej wykonującej orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich.

W skład Zespołu mogą wejść także prokuratorzy oraz przedstawiciele innych niż ww. podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Kowala działa na podstawie następujących aktów prawnych:

- ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”,
- uchwały nr III/18/2011 Rady Gminy w Kowali z dnia 22 marca 2011r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania w Gminie Kowala,
- uchwały nr XVIII/104/2012 Rady Gminy w Kowali z dnia 1 czerwca 2012r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2013,
- zarządzenia nr 43/2012 Wójta Gminy Kowala z dnia 23 kwietnia 2012r. w sprawie powołania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Kowala,
- zarządzenia nr 5/2013 Wójta Gminy Kowala z dnia 15 stycznia 2013r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 43/2012 Wójta Gminy Kowala z dnia 23 kwietnia 2012r. w sprawie powołania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Kowala,
- zarządzenia nr 42/2013 Wójta Gminy Kowala z dnia 4 lipca 2013r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 43/2012 Wójta Gminy Kowala z dnia 23 kwietnia 2012r. w sprawie powołania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Kowala zmienionego zarządzeniem nr 5/2013 Wójta Gminy Kowala z dnia 15 stycznia 2013r.

W 2013r. w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2013 zrealizowano następujące założenia:

1. Systematyczna praca Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych – w 2013r. spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego odbywały się nie rzadziej niż raz na trzy miesiące, spotkania grup roboczych w indywidualnych sprawach odbywały się przynajmniej raz w miesiącu, w uzasadnionych przypadkach nie rzadziej niż raz na dwa miesiące.
W sumie w 2013r. odbyło się łącznie 5 spotkań Zespołu i 143 spotkania grup roboczych. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego podjęli 1 uchwałę.
2. Doskonalenie ścieżki interwencji dotyczących przemocy w rodzinie we współpracy poszczególnych służb – w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia dziecka została opracowana ścieżka interwencyjna, która jest stosowana w praktyce. Ponadto opracowano sposób postępowania pracowników socjalnych w przypadku podejrzenia występowania przemocy w rodzinie.
3. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie – ewaluacja programu przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz pisemne sprawozdanie z realizacji zadań składane przez Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego Radzie Gminy.
4. Stworzenie Punktu Pomocy Ofiarom Przemocy (dostęp do terapeuty i psychologa)– w 2013r. nie powołano samodzielnego Punktu Pomocy Ofiarom Przemocy z uwagi na brak środków finansowych na zatrudnienie specjalistów. Konsultacje osób uzależnionych od alkoholu i stosujących przemoc odbywały się z terapeutą uzależnień z uprawnieniami do pracy z osobami podlegającymi przemocy zatrudnionym przez kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowali. Osoby stosujące przemoc w rodzinie bez problemu alkoholowego kierowano do udziału w programie korekcyjno- edukacyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie realizowanym przez Mazowieckie Stowarzyszenie Terapii i Readaptacji Społecznej „Masters”. Nawiązano współpracę dotyczącą możliwości uzyskania wsparcia psychologicznego dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie ze Starostwem Powiatowym w Radomiu, natomiast osoby współuzależnione pokrzywdzone przemocą miały możliwość uzyskania wsparcia u terapeuty uzależnień zatrudnionego przez kierownika GOPS.
5. Upowszechnianie programów i metod pomocy psychologicznej, terapeutycznej i samopomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, min. poprzez placówki oświatowe– w 2013r. wydrukowano 300 ulotek zawierających informacje, gdzie osoby dotknięte przemocą w rodzinie mogą uzyskać bezpłatną pomoc specjalistów, odbyło się 5 spotkań pedagoga z rodzicami uczniów szkół podstawowych z terenu gminy,

w gimnazjum odbyły się prelekcje, pogadanki, warsztaty na temat przemocy w rodzinie, informacje na temat przemocy są umieszczane na tablicach informacyjnych pedagogów szkolnych.

6. Poprawa dostępu do służb medycznych w zakresie wydawania zaświadczeń dotyczących ubytków na zdrowiu i podejmowanie leczenia - przekazanie Ośrodkom Zdrowia rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 października 2010r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie, informowanie przez grupy robocze osób, wobec których stosowana jest przemoc o możliwości bezpłatnego uzyskania zaświadczenia. Z posiadanych informacji wynika, że Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kowali nie wydał w 2013r. żadnego zaświadczenia osobom dotkniętym przemocą.
7. Poprawa dostępu mieszkańców do dzielnicowego – informacje z danymi teleadresowymi właściwego terenowo Komisariatu Policji oraz numerami kontaktowymi do dzielnicowego stale są aktualizowane oraz publikowane na stronach internetowych Urzędu Gminy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowali, tablicach informacyjnych w Urzędzie Gminy, Ośrodku Pomocy Społecznej, tablicach informacyjnych u sołtysów.
8. Upowszechnianie informacji na temat oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc wobec najbliższych – informacje są udzielane podczas spotkań grup roboczych, podczas interwencji, a także rozpowszechniane poprzez umieszczenie ich na stronie GOPS, w ulotkach informacyjnych. Poszerzenie wiedzy na temat pracy ze sprawcą przemocy w rodzinie przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych w trakcie szkolenia nt. programu DULUTH.
9. Prowadzenie kampanii informacyjnej poprzez Policję w czasie interwencji na temat praw przysługujących osobom, na których stosuje się przemoc – informacje są udzielane podczas spotkań grup roboczych, podczas wizyt dzielnicowych w rodzinach dotkniętych przemocą, a także poprzez rozdawanie ulotek w czasie interwencji. Odbyły się też spotkania przedstawicieli Policji z uczniami i rodzicami.
10. Organizowanie szkoleń i konferencji dla przedstawicieli służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym: policjantów, pracowników socjalnych, nauczycieli, pedagogów, kuratorów sądowych, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, rodziców:

Szkolenia w 2013r:

- w dniu 20 maja 2013r. odbyło się szkolenie z zakresu praktycznych aspektów prowadzenia interwencji i motywowania do zmiany – w ramach prowadzenia procedury „Niebieskie Karty”. Warsztaty zostały poprowadzone przez wykładowcę z firmy PeDaGo Personal Development and Growth Center z Krakowa. Szkolenie składało się z części teoretycznej i praktycznej. Poprowadzono je przy użyciu najnowszej technologii informacyjnej: prezentacji multimedialnej, kamery. Wzięło w nim udział 27 osób, w tym: kuratorzy, pedagodzy, nauczyciele, pracownicy socjalni, asystenci rodziny.
- w dniu 18 kwietnia 2013r. odbyła się konferencja pod nazwą: „Szanuj - Chroń - Nie krzywdź!”, której głównym tematem była problematyka przemocy w rodzinie. Oficjalną część konferencji poprzedziło spotkanie dziewcząt z klas drugich

Publicznego Gimnazjum im. Jana Pawła II w Parznicach z Panem Marcinem Bednarczykiem, a następnie spotkanie młodzieży gimnazjalnej z sędzią Anną Marią Wesołowską. Podczas konferencji uczestnicy mieli okazję wysłuchać prelekcji: sędzi Anny Marii Wesołowskiej, psychologa z Niebieskiej Linii Anny Wiechcińskiej i biegłego sądowego, seksuologa Marcina Bednarczyka.

Anna Wiechcińska przybliżając zjawisko przemocy w rodzinie wyjaśniła nie tylko samo pojęcie przemocy, ale także jej fazy i cechy charakterystyczne, wzbudziła też dyskusję na temat stosowania kary w postaci, tzw. klapsów.

Anna Maria Wesołowska korzystając z własnych doświadczeń i praktyki szczególnie zwracała uwagę na nowe zagrożenia dla dzieci i młodzieży takie jak: grooming, czyli zaprzyjaźnianie się z dzieckiem i nawiązywanie więzi emocjonalnej w celu późniejszego seksualnego wykorzystania, cyberprzemoc oraz wczesną inicjację seksualną. Przybliżyła uczestnikom procedurę „Niebieskie Karty”, omówiła podejmowanie interwencji w tym zakresie. Zachęcała do tworzenia w szkołach tzw. kącików prawnych i skrzynek korczakowskich, gdzie młodzież będzie mogła uzyskać zrozumiałe dla nich informacje na temat poszczególnych rodzajów przestępstw oraz sankcji za nie. Prelekcję sędzi zakończono otwartą dyskusją, w której uczestnicy konferencji mieli możliwość zadawania pytań i uzyskiwania odpowiedzi.

Marcin Bednarczyk poruszył kwestię profilaktyki przemocy seksualnej wobec dzieci oraz działań w tym zakresie ze strony środowiska. Spróbował przybliżyć pojęcie pedofila w świetle prawa.

W konferencji uczestniczyło ok. 300 osób, w tym: radni, sołtysi, pracownicy socjalni, członkowie zespołów interdyscyplinarnych oraz GKRPA, przedstawiciele organizacji pozarządowych i Ochotniczej Straży Pożarnej, policji, służby zdrowia, oświaty, kuratorzy sądowi, asystenci rodziny, przedstawiciele instytucji pracujących z i na rzecz rodzin, w tym również osoby z okolicznych gmin, mieszkańcy, a także rodziny dotknięte przemocą,

- w dniu 16 grudnia 2013r. odbyło się szkolenie z zakresu pracy ze sprawcą przemocy w rodzinie w oparciu o program DULUTH. Szkolenie poprowadził Marek Prejzner z Instytutu Prewencji Przemocy w Warszawie. Prowadzący przybliżył uczestnikom zasady pracy ze sprawcami przemocy, odbyły się ćwiczenia praktyczne dotyczące sposobów wyładowywania negatywnych emocji. W szkoleniu uczestniczyło 32 osoby, w tym: członkowie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, pracownicy socjalni, asystenci rodziny, nauczyciele, pedagodzy, psycholog, kuratorzy, przedstawiciel policji, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych uczestniczyli także w szkoleniach, których tematem było przeciwdziałanie przemocy w rodzinie organizowanych przez inne instytucje (np. firmę Global Training Centre, Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej, Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie – Delegatura w Radomiu, Stowarzyszenie Niebieska Linia).

11. Wdrażanie do szkolnych programów wychowawczych zagadnień związanych z rozpoznawaniem przemocy w rodzinie – sprawozdania z realizacji programów składane są corocznie przez placówki oświatowe. Wynika z nich, że problem przemocy w rodzinie jest poruszany w trakcie zajęć, prelekcji, pogadanek, warsztatów

z uczniami, spotkań edukacyjnych z rodzicami, projekcji filmów i ich późniejszym omawianiu, porad i konsultacji z pedagogiem i psychologiem szkolnym. Uczniowie biorą udział w konkursach plastycznych związanych z problemem przemocy w rodzinie. Odbyło się też jedno spotkanie pracownika socjalnego z dziećmi ze szkoły podstawowej. W gimnazjum realizowane są w tym zakresie dwa programy: „Program zapobiegania agresji i przemocy” i projekt pod nazwą: „Prawo w szkole” realizowany we współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kowali, Publicznym Gimnazjum w Wierzbicy, Młodzieżowym Ośrodkiem Wychowawczym w Wierzbicy, VII Liceum Ogólnokształcącym im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Radomiu. Uczniowie wraz z rodzicami brali też udział w konferencji „Szanuj – Chroń - Nie krzywdź!” oraz w spotkaniu z Anną Marią Wesołowską i Marcinem Bednarczykiem poprzedzającym konferencję.

12. Doskonalenie metod interwencji i pomocy ofiarom przemocy w rodzinie w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” – szkolenia z procedury interwencji prowadzone z członkami Zespołu Interdyscyplinarnego, grup roboczych oraz z asystentami rodzin i innymi osobami pracującymi z i na rzecz rodzin przez specjalistów.
13. Upowszechnianie standardów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie – spotkania członków grup roboczych w indywidualnych przypadkach. w 2013r. łącznie odbyło się 143 spotkania grup roboczych.
14. Prowadzenie edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie, także z problemem alkoholowym, możliwości przeciwdziałania i sposobów reagowania – kampania społeczna w gminie, szkolenia kaskadowe (Rada Pedagogiczna – rodzice - uczniowie) – gmina nie włączyła się w żadną ogólnopolską kampanię przeciw przemocy w rodzinie, natomiast przeszkoleni w tym zakresie zostali nauczyciele, odbyły się też spotkania specjalistów z rodzicami i uczniami. Ponadto w siedzibie GOPS oraz na stronie internetowej Ośrodka są zawarte informacje na temat przemocy w rodzinie, możliwości przeciwdziałania zjawisku oraz miejsc, w których można uzyskać pomoc. Umieszczane są też informacje na temat działań podejmowanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości (np. „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przesłaniem”).
15. Prowadzenie badań na temat skali zjawiska przemocy w rodzinie i postaw wobec zjawiska przemocy w rodzinie – raport z ankiet przeprowadzonych wśród uczniów szkół podstawowych, rodziców, dorosłych mieszkańców gminy w 2013r.
16. Aktywne zdobywanie wiedzy o zjawisku przemocy przy udziale sołtysów, Policji i pracowników socjalnych – zgłaszanie problemu przemocy przez radnych, sołtysów do pracowników socjalnych, w wyniku czego wszczęto w rodzinie procedurę „Niebieskie Karty”.
17. Zorganizowanie tzw. „Lotnej Grupy Edukacyjnej” (psycholog, policjant, kurator, pracownik socjalny) – w 2013r. nie odbyły się dyżury doradcze grupy.
18. Szkolenie różnych grup społecznych (sołtysów, radnych, przedstawicieli organizacji pozarządowych i innych) – szkolenie odbyło się tylko w 2012r. Z uwagi na brak zainteresowania ponownie spotkania nie zorganizowano. Sołtysi, radni, przedstawiciele organizacji pozarządowych uczestniczyli natomiast w konferencji pod nazwą: „Szanuj- chroń- nie krzywdź!” dotyczącej przemocy w rodzinie, która odbyła się 18 kwietnia 2013r.

Liczba prowadzonych spraw w ramach procedury „Niebieskiej Karty” – 40, w tym:

- kontynuowanych z 2011r. – 1
- kontynuowanych z 2012r. – 19
- wszczętych w 2013r. – 20

Liczba „Niebieskich Kart - A” w 2013r. – 21, w tym założonych przez:

- Policję – 9
- GOPS – 12 (w jednej rodzinie założono 2 Niebieskie Karty, gdyż w trakcie realizacji procedury okazało się, że osobą dotkniętą przemocą w rodzinie jest 2 osoby: osoba dorosła i dziecko).

Liczba osób w rodzinach – 123:

- w tym kobiet– ofiar przemocy zakładających NK (żony, matki, partnerki w związkach nieformalnych): 33
- w tym dzieci nieletnie: 34

Liczba rodzin z niepełnosprawnością objętych procedurą NK, dotkniętych przemocą: 8

Liczba spraw zakończonych: 20

Liczba zawiadomień o podejrzeniu popełnieniu przestępstwa skierowanych do organów ścigania (Prokuratury/Policji): 9

Liczba powiadomień Sądu o sytuacji dzieci: 4

Na terenie Gminy brak jest ośrodków wsparcia, specjalistycznych ośrodków wsparcia, ośrodków interwencji kryzysowej– placówek pomagających ofiarom przemocy w rodzinie.

Statystyka:

ZESPÓŁ

Rok 2013

Liczba spotkań zespołu: 5

Frekwencja:

- przedstawiciel Gminnego Ośrodka Pomocy w Kowali– 5/5
- przedstawiciel Służby Zdrowia– 0/5
- przedstawiciel Policji– 4/5
- przewodniczący GKRPA– 5/5
- zawodowy kurator sądowy (karny)– 5/5
- zawodowi kuratorzy rodzinni– 5/5
- przedstawiciel Oświaty PSP– 4/5
- przedstawiciel Oświaty PG– 4/5
- przedstawiciel organizacji pozarządowej– 1/5

GRUPY ROBOCZE:

Członkami grup roboczych są pracownicy instytucji, zgodnie ze swoimi kompetencjami określonymi w szczególnych przepisach prawa, i dotyczących zakresu działania tych instytucji. Celem grup roboczych jest praca nad indywidualnymi problemami osób, rodzin, grup problemowych i środowisk.

Rok 2013

Liczba spraw: 40

Łączna liczba spotkań grup: 143

Frekwencja:

- pracownik socjalny– 143/143
- koordynator– 141/141
- przedstawiciel Służby Zdrowia– 35/63
- przedstawiciel Policji– 86/143
- członek GKRPA– 62/112
- zawodowy kurator sądowy (karny)– 16/30
- zawodowy kurator sądowy (rodzinny)– 6/29
- wychowawca z przedszkola– 2/2
- pedagodzy ze szkół podstawowych– 36/47
- pedagog z gimnazjum– 4/19

Plan budżetu na 2013r. – 6.000 zł

Wykorzystanie środków w 2013r. - 6.000 zł

l.p.	Rodzaj kosztów	Koszt jednostkowy (w zł)	Koszt całkowity (w zł)
1.	koszt zakupu materiałów biurowych	631,17	631,17
2.	koszt zakupu materiałów edukacyjnych (ulotki)	394,83	394,83
3.	szkolenia, konferencje	4974	4974
	RAZEM	6000	6000